

**ONTWERP VAN DECREET TOT INSTEMMING MET HET ZETELAKKOORD,
MET BIJLAGE, TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN DE
"INTERGOVERNMENTAL AUTHORITY ON
DEVELOPMENT", ONDERTEKENDTE BRUSSEL OP 16 FEBRUARI 2022.**

Samenvatting

Het zetelakkoord moet de voorrechten en immuniteiten nader bepalen die vereist zijn voor het functioneren van het Bureau van de Organisatie en voor de goede uitvoering door het personeel van zijn opdracht. Die voorrechten en immuniteiten worden toegekend in het belang van de onafhankelijkheid en de goede werking van het Bureau van die Organisatie.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het volkenrecht kent een aantal regimes van voorrechten en immuniteiten, die bedoeld zijn om de autonome uitoefening van de functies van bepaalde categorieën van entiteiten (vreemde staten, internationale organisaties) of personen (diplomatiek en consulaire personeel, vreemde staatshoofden, regeringsleiders en ministers van buitenlandse zaken, officiële delegaties) te vrijwaren. Deze immuniteiten werden gecodificeerd in een aantal verdragen, waarvan het verdrag inzake het diplomatieke verkeer, opgemaakt in Wenen op 18 april 1961, wellicht het bekendste is.

Met Brussel als belangrijk diplomatiek centrum, spreekt het voor zich dat België gaststaat is voor vele internationale organisaties die in ons land hetzij hun hoofdzetel, hetzij een vertegenwoordiging hebben. België is gastheer voor een 100-tal internationale organisaties, waarvan de meeste in Brussel zijn gevestigd. In totaal gaat het om 47.000 personen met een bijzonder statuut, alle categorieën samen.

De Belgische rechtspraak aanvaardt niet dat internationale organisaties louter op basis van het internationale gewoonterecht voorrechten en immuniteiten genieten (Cass. 12 maart 2001, *Arabische Liga*). Dit betekent dat deze voorrechten en immuniteiten enkel worden toegekend als er een specifiek verdrag (zetelakkoord) over werd gesloten en als dat verdrag ook in werking is getreden, wat betekent dat alle bevoegde parlementen hun instemming moeten hebben betuigd.

Algemeen

Het verdrag inzake het diplomatieke verkeer, opgemaakt in Wenen op 18 april 1961, vormt een belangrijke inspiratiebron voor de toekenning van voorrechten en immuniteiten aan organisaties met internationale rechtspersoonlijkheid en hun personeel. De beginselen uit dit verdrag worden op die organisaties analoog toegepast. Ons land houdt daarbij vast aan het algemene beginsel dat de voorrechten en immuniteiten die internationale organisaties en hun personeel genieten, functioneel dienen te zijn: slechts deze voorrechten en immuniteiten worden toegekend die noodzakelijk zijn voor de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie, eventueel in afwijking van de bestaande regelgeving in België.

De volgende standaardregels inzake immuniteit en voorrechten voor internationale organisaties en hun personeel, werden bij intrafederale consensus aangenomen als richtsnoeren voor het Belgische zetelbeleid:

1. de officiële gebouwen, het archief en de briefwisseling van de organisatie en haar goederen en activa met betrekking tot de officiële werking genieten de volledige immuniteit van rechtsmacht en van fiscaliteit;
2. deze jurisdictionele immuniteit geldt ook voor het personeel met het diplomatieke statuut;
3. de andere personeelsleden beschikken over een functionele immuniteit van jurisdictie, dit wil zeggen dat zij geen procespartij kunnen zijn met betrekking tot de handelingen ooit gesteld in het kader van de uitoefening van hun functie;
4. het diplomatieke personeel geniet de ruime immuniteit op fiscaal gebied, zoals bepaald in het verdrag inzake het diplomatiek verkeer;
5. de ambtenaren van de organisaties zonder diplomatiek statuut zijn vrijgesteld van alle belastingen op het loon en de vergoedingen mits de organisatie een eigen belasting heft, alsook van de belasting op de toegevoegde waarde (btw) en de invoerrechten op huisraad en een wagen bij de eerste indiensttreding;
6. er is geen fiscale vrijstelling voor het in België aangeworven personeel.

Zetelakkoorden voorzien een aantal voorrechten en immuniteiten, die door alle overheden dienen te worden gerespecteerd. Aangezien ze ook een impact (kunnen) hebben op gemeenschaps- of gewestbevoegdheden, behoeven ze ook de instemming van deze overheden. De concreet toegepaste voorrechten en immuniteiten verschillen tussen de zetelakkoorden onderling, maar in regel gaat het om de volgende aspecten:

- ze beperken de draagwijdte van normen inzake huiszoeking, die door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest met toepassing van artikel 11 BWHI zouden worden aangenomen;
- ze beperken de toepassing van gewestelijke normen inzake onteigening (artikel 6^{quater} BWHI) en de mogelijkheid van de gemeenschappen en de gewesten om tot onteigening over te gaan (artikel 79 BWHI);

- ze hebben een impact op de gewestelijke normen inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten (artikel 6, §1, IX, 3°, BHWI) of de toepassing door de gewesten van de federale normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, §1, IX, 4°, BHWI);
- eventuele fiscale voorrechten zijn doorgaans ruim gesteld, zodat zij ook betrekking hebben op gewestelijke belastingen als vermeld in artikel 3 Bijzondere Financieringswet (bijv. onroerende voorheffing, registratierechten). De toegewezen delen van de opbrengst van andere belastingen zijn geen gefedereerde belastingen, het blijven rijksbelastingen, zoals de bijzondere financieringswet uitdrukkelijk bepaalt in zijn artikel 6. Het gaat om de personenbelasting en de btw. Vrijstellingen op zulke belastingen blijven dus een federale bevoegdheid, hoewel de gefedereerde overheden hierdoor onrechtstreeks inkomsten zullen derven (artikel 42 en volgende van de bijzondere financieringswet): als gevolg van dergelijke vrijstellingen verlagen de dotaties en ristorno's;
- het is bovendien geenszins uitgesloten dat directe belastingen, ingesteld door de gemeenschappen of gewesten op grond van artikel 170, §2, eerste lid, Gw., van toepassing zouden zijn op internationale organisaties (bijv. bepaalde wegehellingen);
- voorrechten waardoor personeelsleden niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen hebben een impact op het toepassingsgebied van de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap inzake de zorgverzekering (artikel 5, §1, II, 2°, BWHI) of de gezinsbijslagen (artikel 5, §1, IV, BWHI);
- retributies zijn van vrijstelling uitgesloten.

Hoewel de zetel van internationale organisaties meestal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (bijv. EU, NAVO, en ook in het voorliggende geval van IGAD) of het Waalse Gewest (bijv. SHAPE) en slechts zelden in het Vlaamse Gewest gelegen is, gelden de zetelakkoorden vrijwel steeds voor het volledige Belgische grondgebied. Het is zeker denkbaar dat deze organisaties in een ander gewest rechtshandelingen stellen die onder de toepassing van het zetelakkoord vallen. Bovendien is het mogelijk dat personeelsleden op wie het zetelakkoord van toepassing is, in een ander gewest wonen

B. Inhoud

De Intergovernmental Authority on Development (IGAD) ontstond in 1996 als opvolger van de Intergovernmental Authority on Drought and Development die in 1986 te Djibouti werd opgericht door een zestal Oost-Afrikaanse Staten (Djibouti, Ethiopië, Kenia, Somalië, Soedan en Oeganda) om gezamenlijk het hoofd te bieden aan de wijdverspreide honger, ecologische degradatie en economische achteruitgang die Oost-Afrika in toenemende mate teisterden. De staat Eritrea werd het zevende lid na het bereiken van onafhankelijkheid in 1993.

In 1996 beslisten de oorspronkelijke Lidstaten te Nairobi de onderlinge samenwerking uit te breiden en te verstevigen door de oprichting van IGAD. De actieterreinen van IGAD zijn voedselveiligheid, milieubescherming, vrede en veiligheid, economische samenwerking en regionale integratie en sociale ontwikkeling. Zuid-Soedan trad toe in 2011. De hoofdzetel van de Organisatie, is gevestigd in Djibouti City.

De Executive Secretary van IGAD kondigde de vestiging aan van een permanent vertegenwoordigingsbureau bij de EU te Brussel. Hij verzocht om die reden de onderhandeling van een zetelakkoord met België.

Het zetelakkoord met de Intergovernmental Authority on Development verduidelijkt een aantal aspecten met betrekking tot de voorrechten en immuniteiten die door België worden toegekend met het oog op de goede werking van het Bureau van de Organisatie.

C. Procedureverloop

Gemengd karakter en ondertekening

Op 14 juli 2020 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van deze overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie worden bevoegd geacht.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werd het dossier opnieuw op de agenda van 14 maart 2023 geplaatst. De Franse Gemeenschapscommissie heeft zich via schriftelijke procedure bevoegd verklaard. Het reeds vastgelegde gemengd karakter wordt dus uitgebreid naar de Franse Gemeenschapscommissie.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving, bracht op 14 februari 2023 advies uit met kenmerk 72.797/3.

Bevoegdheid

De Raad van State kan instemmen met het door de werkgroep gemengde verdragen vastgelegde karakter, in zoverre met de term "gemeenschappen" ook de Franse Gemeenschapscommissie wordt bedoeld.

Het zetelakkoord werd opnieuw geagendeerd op de werkgroep gemengde verdragen van 14 maart 2023. De Franse Gemeenschapscommissie heeft zich via schriftelijke procedure bevoegd verklaard.

Bovendien merkt de Raad op dat de vermelding van de gemeenschappen en de gewesten in de aanhef en ondertekeningsformule ook slaat op de Franse Gemeenschapscommissie.

Verwerking van persoonsgegevens

De Raad van State stelt dat artikel 19, lid 5, van het zetelakkoord bepalingen bevat die de verwerking van persoonsgegevens regelen.

Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Volgens de Raad dient, gelet op artikel 19, lid 5, van het Akkoord, het voorontwerp van decreet om advies aan de Gegevensbeschermingsautoriteit te worden voorgelegd.

Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Vlaamse Toezichtcommissie werd alsnog aangevraagd.

Artikel 3 van het zetelakkoord

De Raad merkt op dat de verschillende tekstversies van artikel 3, d) en e), van het zetelakkoord niet met elkaar overeenstemmen. Zo bevat zowel de Engels als Nederlandse tekst nog vierkante haakjes. De Raad is van mening dat met het oog op de rechtszekerheid de tekst best wordt aangepast. Indien dat niet mogelijk blijkt te zijn, moet in elk geval voorrang worden verleend aan de Engelse tekstversie.

De Vlaamse Regering bevestigt dat aan de Engelse tekstversie voorrang wordt verleend.

Artikelen 19, 20 en 21 van het zetelakkoord

Artikel 19, lid 1, a), van het zetelakkoord voorziet in een vrijstelling van belastingen voor de salarissen, emolumenten en vergoedingen die door IGAD worden overgemaakt "onder voorbehoud dat België dit intern belastingstelsel erkent".

De erkenning van het interne belastingstelsel is de facto zodra een dergelijk stelsel bestaat.

Artikel 20, lid 2, van het zetelakkoord bepaalt dat de bevoegde Minister van Financiën de voorwaarden en de toepassingsmodaliteiten van artikel 19.1 a) evenals van dit artikel vastlegt.

De Raad stelt dat de erkenning van het belastingstelsel een rechtshandeling is die niet impliciet kan zijn. Ze moet dan ook worden geformaliseerd in een juridische tekst die, aangezien het gaat om een handeling die door de uitvoerende macht wordt vastgesteld, overeenkomstig de ter zake geldende regels op zijn minst bij uittreksel of vermelding in het Belgisch Staatsblad moet worden bekendgemaakt om bindend te zijn in het interne recht. Daarnaast hebben de artikelen 19, lid 1, a), en 20, ook betrekking op de personenbelasting. Aangezien de gewesten ook bevoegd zijn, moet de delegatie voor het uitwerken van de nadere regels in verband met de betrokken vrijstellingen, op dezelfde wijze worden geformuleerd als in artikel 17 van het Akkoord, namelijk als een delegatie die wordt verleend aan de Belgische overheid die voor deze fiscale aangelegenheid bevoegd is.

Artikel 21, lid 2, van het zetelakkoord bepaalt dat de bevoegde minister van Financiën de grenzen en toepassingsvoorwaarden van dat artikel vastlegt.

Wat betreft het verlenen van dergelijke delegaties aan de minister, merkte de Raad van State, afdeling Wetgeving, in het verleden reeds op dat uit het legaliteitsbeginsel in fiscale zaken voortvloeit dat de wetgever zelf alle wezenlijke elementen dient vast te stellen aan de hand waarvan de belastingschuld van de belastingplichtige kan worden bepaald en dat derhalve een delegatie van bevoegdheid aan de regering – a fortiori aan een minister – die betrekking heeft op het bepalen van één of meer van die elementen, in beginsel ongrondwettig is.

Er wordt verduidelijkt dat de delegatie aan de minister van Financiën overeenkomstig artikel 21, lid 2, van het zetelakkoord slechts kan worden uitgeoefend overeenkomstig het wettelijk kader vervat in artikel 42, § 3, van het wetboek van 3 juli 1969 'van de belasting over de toegevoegde waarde' en de artikelen 19/3 tot 19/8 van de algemene wet van 18 juli 1977 'betreffende douane en accijnzen'. Aldus begrepen, kan deze delegatie in overeenstemming worden geacht met het voormelde legaliteitsbeginsel.

Daarmee is volgens de Raad van State nog niet aangetoond dat de delegatie aan de minister vervat in artikel 20, lid 2, van het zetelakkoord in overeenstemming zou zijn met dat beginsel.

De Vlaamse Regering verwijst naar de verduidelijkingen in deze memorie van toelichting bij artikel 17 van het zetelakkoord. Hierbij moet nogmaals worden benadrukt dat de aan de Minister van Financiën gegeven machtiging in geen geval impliceert dat de Regering eigenmachtig de in het zetelakkoord toegekende fiscale voorrechten zou kunnen wijzigen. Een dergelijke aanpassing kan uitsluitend gebeuren door middel van een nieuwe overeenkomst tussen het Koninkrijk België en IGAD tot wijziging van het voorliggend zetelakkoord.

Artikel 24 van het zetelakkoord – sociale zekerheidsstelsel

Ambtenaren van IGAD "worden aangesloten" bij de Belgische sociale zekerheid "[zolang] de bevoegde overheden verantwoordelijk voor de Belgische sociale zekerheid de equivalentie van het sociaal zekerheidsstelsel van IGAD niet formeel hebben aanvaard".

Op basis van de door IGAD aangeleverde documenten en antwoorden op de door ons gestelde vragen, heeft de FOD Sociale Zekerheid een analyse gemaakt van het sociale zekerheidssysteem van IGAD. Hieruit is echter gebleken dat IGAD niet over een voldoende uitgebreid systeem beschikt om als equivalent aan het Belgische systeem te worden beschouwd. Hieruit volgt dan ook dat er geen recht van optie is en dat al het personeel van IGAD verplicht aangesloten dient te zijn bij de Belgische Sociale zekerheid.

Moest IGAD in de toekomst een nieuw en uitgebreider sociaalzekerheidssysteem uitbouwen, zal de FOD Sociale Zekerheid dit nieuwe systeem evalueren en de al dan niet equivalentie formeel bevestigen. Indien dit als equivalent wordt beschouwd, kunnen niet-Belgisch ingezetenen ervoor kiezen om in het systeem van IGAD te stappen.

De erkenning van de equivalentie van het socialezekerheidsstelsel heeft gevolgen voor de rechten en verplichtingen van de IGAD ambtenaren. De Raad van State is van mening dat deze dan ook moet worden geformaliseerd in een rechtshandeling die, aangezien het een handeling betreft die is vastgesteld door de uitvoerende macht, op zijn minst bij uittreksel of vermelding in het Belgisch Staatsblad moet worden bekendgemaakt om bindend te zijn in het interne recht. Artikel 24, lid 3, van het Akkoord moet op dat punt worden herzien.

De Vlaamse Regering antwoordt dat in het geval IGAD een volwaardig sociale zekerheidssysteem zou invoeren en de equivalentie ervan met het Belgische systeem werd vastgesteld, dit officieel zal worden bekend gemaakt volgens de geëigende kanalen (onder meer via bekendmaking in Belgisch Staatsblad).

Artikel 33 van het zetelakkoord

Uit de bewoordingen van artikel 33 van het zetelakkoord blijkt dat het de bedoeling is om terugwerkende kracht te verlenen aan het zetelakkoord tot op de datum van de ondertekening ervan, namelijk 16 februari 2022, tenzij wat betreft de artikelen 3, 18 en 19, lid 2, a).

De Raad van State is van mening dat de uitzondering op de terugwerkende kracht niet afdoende is afgebakend.

Artikel 33 van het zetelakkoord moet in het licht van die opmerkingen worden herzien.

De Vlaamse Regering erkent het probleem. Deze toepassing met terugwerkende kracht biedt aan het Hoofd van het Bureau van de Organisatie en aan de andere leden van het Bureau, de mogelijkheid om van de voorrechten en immuniteiten te kunnen genieten vanaf de datum van ondertekening van het zetelakkoord. De rechtvaardiging van dit artikel berust op het beginsel, opgenomen in de preambule van het Verdrag van 13 februari 1946 nopens de voorrechten en immuniteiten van de Verenigde Naties en naar analogie van het voorschrift in de preambule van het Verdrag van Wenen van 18 april 1961 inzake diplomatiek verkeer, volgens hetwelk de toegekende voorrechten en immuniteiten noodzakelijk zijn voor de goede werking van het Bureau van de Organisatie in België. Door de toepassing van de voorrechten en immuniteiten te laten terugwerken kunnen aldus de goede werking en de onafhankelijkheid van het Bureau eveneens verzekerd worden in de periode tussen de ondertekening en de inwerkingtreding van het zetelakkoord.

Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

Op 24 maart 2023 verleende de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) een standaardadvies met het kenmerk 65/2023 betreffende de redactie van normatieve teksten. In dit algemene advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen.

De GBA herinnert eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen. Een dergelijke inmenging is enkel toelaatbaar als zij noodzakelijk is en evenredig met het nagestreefde gerechtvaardigde doel. Daarnaast stelt de Autoriteit dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben. Ook dient het ontwerp van normatieve tekst aan de vereiste van voorspelbaarheid te voldoen, zodat bij de lezing ervan, eventueel in combinatie met de lezing van het relevante normatieve kader, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.

Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

De Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) voor de verwerking van persoonsgegevens verleende op 16 januari 2024 advies met kenmerk 2024/008.

De VTC is van mening dat de in het bedoelde artikel 19 van het zetelakkoord vermelde persoonsgegevens voldoen aan de vereiste van minimale gegevensverwerking van artikel 5, 1, c) AVG. De VTC is dan ook van oordeel dat het voorontwerp voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van persoonsgegevens van de betrokken betreft.

II. Toelichting bij de artikelen

Het akkoord telt 33 artikelen, verdeeld over vier hoofdstukken.

In de preambule verwijzen de partijen naar het oprichtingsverdrag van IGAD en naar het feit dat België de internationale rechtspersoonlijkheid van IGAD erkent

Hoofdstuk I – Rechtspersoonlijkheid, voorrechten en immuniteiten van het verbindingsbureau van IGAD

Artikel 1 van het zetelakkoord bevat een aantal definities.

Artikel 2 erkent de rechtspersoonlijkheid en rechtsmacht van het Bureau.

Artikel 3 verleent immuniteit van rechtsmacht aan de Organisatie. De Organisatie kan zo nodig omwille van een maatregel van tenuitvoerlegging aan deze immuniteit verzaken. Artikel 4 voorziet in de immuniteit van de goederen van de Organisatie.

Artikel 5 bepaalt dat de archieven onschendbaar zijn. Dat is overeenkomstig artikel 6 ook het geval met de gebouwen. De instemming van het Hoofd van het Bureau is vereist voor de toegang. Deze toestemming wordt geacht verkregen te zijn in geval van schade die onmiddellijke beschermingsmaatregelen vergt. België neemt alle gepaste maatregelen om de gebouwen te beschermen. Artikel 7 stelt dat het Bureau recht heeft op de nodige communicatiekanalen en zijn briefwisseling is onschendbaar.

Artikel 8 regelt het fondsenverkeer van de Organisatie. Het bureau mag om het even welke valuta bezitten en rekeningen hebben in eender welke munteenheid, voor zover dit nodig is voor verrichtingen die beantwoorden aan het doel van het bureau.

De artikelen 9, 11, 12, 13 en 16 regelen de vrijstelling van directe en indirecte belastingen. Het bureau, zijn bezittingen, inkomsten en andere goederen zijn vrijgesteld van alle directe en indirecte belastingen, behalve voor inkomsten uit een economische, industriële of commerciële activiteit van of voor het bureau (artikelen 9 en 12). Er wordt geen vrijstelling van rechten of indirecte belastingen verleend voor activiteiten of het verwerven van goederen of diensten die vreemd zijn aan het officiële gebruik van het bureau of die afkomstig zijn van een economische, industriële of commerciële activiteit (artikel 14). Wanneer de prijs van aanzienlijke aankopen van roerende of onroerende goederen of van belangrijke diensten indirecte rechten of belasting over de toegevoegde waarde (btw) bevat, worden telkens wanneer mogelijk maatregelen getroffen om het bedrag van die rechten of btw kwijt te schelden of terug te betalen (artikel 11). Er is ook vrijstelling van alle indirecte belastingen op de officiële publicaties die zijn bestemd voor het bureau of die het bureau naar het buitenland verstuurt (artikel 13).

Er is evenwel geen vrijstelling van belastingen, heffingen en rechten die alleen de vergoeding van diensten van openbaar nut (retributies) betreffen (artikel 16). Het bureau kan alle goederen en publicaties invoeren die bestemd zijn voor officieel gebruik, voor zover ze niet strijdig zijn met verdragen betreffende de Europese Unie en evenmin met interne regelgeving inzake openbare orde en dergelijke (artikel 10). Artikel 15 bepaalt dat vervreemding van de goederen van de Organisatie alleen kan gebeuren mits inachtneming van de Belgische regelgeving ter zake.

Artikel 17 verduidelijkt de toepassingsmodaliteiten van de belastingvrijstellingen die worden toegekend in de artikelen 9, 10, 11, 12, 13, 14 en 15. De fiscale vrijstellingen worden dus verstrekt in dit verdrag zelf. Het zetelakkoord vormt de essentiële bijlage van het instemmingdecreet en staat hiermee dus gelijk. Aan de Vlaamse Regering of een lid ervan komt het slechts toe de uitvoeringsmaatregelen te treffen voor het toepassen van de verdragsrechtelijke vrijstellingen van Vlaamse belastingen of heffingen (artikelen 9, 12, 14 en 15).

Aangezien het Akkoord een zetelakkoord is met een internationale organisatie dat België internationaal bindt, is de vermelding van de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de bepalingen van de verdragen betreffende de Europese Unie en uit de toepassing van de wetten en voorschriften verantwoord vanuit het algemene beginsel dat de Staat geen nieuwe internationale verbintenissen kan aangaan die strijdig zouden zijn met reeds geldende internationale verplichtingen. In dit geval wordt hiermee aangegeven dat de bedoelde vrijstelling slechts kan worden toegekend binnen de voorwaarden en de beperkingen vastgelegd door de bepalingen van de communautaire verordeningen en richtlijnen en door de wetten die deze bepalingen naar het Belgisch recht hebben omgezet, en met inachtneming van de Belgische wetten. Zo verleent, bijvoorbeeld, de vrijstelling van rechten bij invoer niet het recht om goederen onder embargo of verboden goederen in te voeren.

Aldus verlenen de Lidstaten, onverminderd andere communautaire bepalingen, op basis van artikel 143g), en van artikel 151 §1b), van de BTW-richtlijn 2006/112/EG van 28 november 2006, vrijstelling, onder de voorwaarden die zij vastleggen om een correcte en eenvoudige toepassing te verzekeren en alle fraude, ontwijking en misbruik te voorkomen, voor de leveringen van goederen aan de leden van de internationale instellingen, welke als dusdanig door de overheid van het gastland worden erkend, en dit binnen de beperkingen en onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in de zetelakkoorden.

Bovendien dient te worden opgemerkt dat de machtiging die in de artikels 17 en 21 aan de bevoegde Belgische overheid, respectievelijk de bevoegde Minister van Financiën wordt gegeven conform is aan artikel 42 §3 van het BTW-wetboek, met name het laatste lid, krachtens hetwelk de Minister van Financiën de perken en de voorwaarden vaststelt waarbinnen de vrijstellingen, die krachtens een

internationale overeenkomst werden toegekend, evenals de machtiging conform aan de artikelen 19.3 tot 19.8 van de wet van 18 juli 1977 betreffende "douane en accijnzen", met name artikel 19.8§2, in de praktijk worden toegepast. Deze perken en voorwaarden betreffen zowel de aard (beperkingen in functie van het doel van de vrijstelling, nl. het vergemakkelijken van de vestiging van de organisatie en haar personeel) als de redelijke hoeveelheid van de betrokken goederen, de bestemming tot het persoonlijk gebruik van de begunstigde en de daadwerkelijke aanwending ervan voor de installatie in België, maar eveneens de modaliteiten waaronder de vrijstelling wordt toegekend met het oog op het verhinderen van elke fraude of misbruik. De aan de Minister van Financiën gegeven machtiging betreft dus enkel de toepassing van de krachtens de betrokken artikels toegekende vrijstelling en is bijgevolg niet in strijd met de artikelen 170 en 172 van de Grondwet. Zij impliceert in geen geval dat de Regering eigenmachtig de in het zetelakkoord toegekende fiscale voorrechten zou kunnen wijzigen. Een dergelijke aanpassing kan uitsluitend gebeuren door middel van een nieuwe overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Organisatie tot wijziging van het voorliggend zetelakkoord.

Hoofdstuk II – Statuut van het personeel

Artikel 18 bepaalt dat het Hoofd van het Bureau en diens adjunct genieten van de diplomatieke voorrechten en immuniteiten.

De artikelen 19 heeft betrekking op het personeelsstatuut. Diverse maatregelen ten overstaan van het personeel worden getroffen voor wat betreft:

- de belasting op de lonen en andere vergoedingen,
- de immuniteit van rechtsmacht,
- het vrij verkeer van personen met betrekking tot de familieleden van het personeel,
- vrijstelling van de toepassing van de Belgische arbeidswetgeving met betrekking tot hun officiële functies bij het Bureau,

Artikel 20 bevat de beperkingen aan de toekenning van de vrijstelling van inkomstenbelasting.

Artikel 21 kent een vrijstelling van douanerechten en BTW toe bij de eerste indiensttreding.

Artikel 22 bepaalt dat de Organisatie jaarlijks de bevoegde Belgische fiscale administratie zal informeren over het bedrag van de salarissen, emolumenten, vergoedingen, pensioenen of rentes die de organisatie gedurende het voorgaande jaar aan de personeelsleden van het Bureau heeft betaald.

Artikel 23 bepaalt dat België er niet toe gehouden is de voorrechten en immuniteiten toe te kennen aan de eigen ingezetenen en permanente verblijfshouders.

Artikel 24 omschrijft de voorwaarden waaronder de ambtenaren van het Bureau kunnen worden vrijgesteld van verplichte aansluiting bij de Belgische sociale zekerheid en zij kunnen opteren voor het eigen stelsel van sociale zekerheid van de Organisatie.

Hoofdstuk III – Algemene bepalingen

De artikelen 25 tot 30 bepalen dat de voorrechten en immuniteiten uitsluitend kunnen worden ingeroepen teneinde het autonoom functioneren van het Bureau mogelijk te maken. Dit laatste mag evenwel geen belemmering vormen voor een behoorlijke rechtsgang in België.

Voorrechten en immuniteiten worden enkel toegekend aan de ambtenaren van het bureau in het belang van IGAD en niet tot hun persoonlijk voordeel. Het Hoofd van het bureau moet de immuniteit opheffen in gevallen waarin zij een belemmering kan vormen voor de rechtsbedeling (artikel 25). IGAD, het Bureau en hun ambtenaren moeten zich houden aan de Belgische wetten en voorschriften, alsook aan rechterlijke uitspraken die te hunnen opzichte gedaan zijn (artikel 26). Het Bureau en zijn ambtenaren werken samen met de bevoegde overheden in België om de goede rechtsbedeling te vergemakkelijken, de naleving van politiereglementen te waarborgen en misbruiken van de voorrechten en immuniteiten te vermijden (artikel 27). Het bureau en zijn ambtenaren genieten geen enkele immuniteit van rechtsmacht voor inbreuken op het verkeersreglement of voor schade berokkend door een motorvoertuig. Zij moeten zich houden aan de verplichtingen betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen (artikel 28). België heeft als ontvangende staat het recht om voorzorgen te nemen in het belang van zijn veiligheid (artikel 29). België is niet aansprakelijk voor daden of nalatigheden van het bureau of zijn ambtenaren (artikel 30).

Hoofdstuk IV - Slotbepalingen

Artikel 31 voorziet een procedure voor de regeling van geschillen.

Artikel 32 voorziet dat de Organisatie het einde van de werkzaamheden van het Bureau zal mededelen aan de Directie Protocol van de FOD Buitenlandse Zaken.

Artikel 33 bespreekt de inwerkingtreding en de herziening. Het instemmingsdecreet voorziet in de toepassing met terugwerkende kracht van het zetelakkoord vanaf datum van ondertekening met uitzondering van de artikels 3, 18 en 19.2 a), met name de bepalingen die betrekking hebben op de immuniteit van rechtsmacht. Deze toepassing met terugwerkende kracht biedt aan het Hoofd van het Bureau van de Organisatie en aan de andere leden van het Bureau, de mogelijkheid om van de voorrechten te kunnen genieten vanaf de datum van ondertekening van het zetelakkoord. De rechtvaardiging van dit artikel berust op het beginsel, opgenomen in de preambule van het Verdrag van 13 februari 1946 nopens de voorrechten en immuniteiten van de Verenigde Naties en naar analogie van het voorschrift in de preambule van het Verdrag van Wenen van 18 april 1961 inzake diplomatiek verkeer, volgens hetwelk de toegekende voorrechten en immuniteiten noodzakelijk zijn voor de goede werking van het Bureau van de Organisatie in België. Door de toepassing van de voorrechten te laten terugwerken kunnen aldus de goede werking en de onafhankelijkheid van het Bureau van de Organisatie eveneens verzekerd worden in de periode tussen de ondertekening en de inwerkingtreding van het zetelakkoord.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management,

Jan JAMBON